

Església de Sant Feliu

Alella

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Plaça de l'Església, 8

Coordenades:

Latitud: 41.49356
Longitud: 2.29444
UTM Est (X): 441106
UTM Nord (Y): 4593790

Classificació

Número de fitxa: 08003-1
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Medieval Pre-romànic Romànic Gòtic Modern Barroc
Segle: XII-XIX
Any: 1454
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Religios i/o funerari
Observacions protecció: BCIN / R-I-51-5171
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Accés: Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat: Privada
Titular: Bisbat de Barcelona (Carrer del Bisbe, 1 - Barcelona)
Autoria de la fitxa: Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dv., 15/04/2011 - 02:00

Descripció

Església construïda en diferents èpoques de manera que s'hi reflecteixen elements característics del romànic, del gòtic, del renaixement i del barroc. La construcció actual és d'una sola nau rectangular, amb absis pentagonal amb volta de creueria, i flanquejada per sis capelles laterals, tres a cada costat, corresponent als tres trams de volta de l'estructura de l'edifici. Al tram central de la nau s'aixeca una volta de mitja taronja coronada per una llanterna de secció hexagonal i coberta amb rajola vidriada. L'accés a les capelles -totes elles comunicades entre sí- des de la nau central es fa a través d'un arc de mig punt, si bé la volta d'aquestes també és de creueria. En destaquen els capitells i algunes claus de volta, com la del presbiteri. La torre del campanar, d'origen romànic, està situada a la dreta de l'altar, sobre la volta de la capella del Roser. Té quatre pisos amb un total de 20 m d'alçada. Consta de dos cossos de planta quadrada. A l'inferior -i primitiu- s'hi observen lesenes laterals i, en tres de les seves façanes, unes arcuacions llombardes sota les quals hi ha petites finestres on antigament hi havia les campanes. Al cos superior hi trobem noves obertures que incorporen les campanes. En tres façanes tenim obertures verticals d'arc de mig punt de diàmetre superior a la llum dels brancals, eixamplament produït per la incorporació de les campanes; mentres que a la façana restant hi ha una finestra de mig punt amb un mainell central. La torre es remata amb una cornisa perimetral, un coronament de merlets de forma piramidal i finalment una estructura metàl·lica de formes corbes que conté noves campanes superposades de major a menor. La façana principal, fruit de les reformes de l'any 1611, està orientada a sud-oest i es caracteritza per la seva portalada barroca, el rosetó central i el frontó triangular amb un relleu central i rematat per tres llargs pinacles. La portalada destaca per la profusió d'elements. Està flanquejada per dues columnes amb estries en espiral i decorades en la seva part inferior, que suporten un entaulament i un frontó entretallat per una fornícula clàssica, i decorat per volutes. A banda i banda de la fornícula hi ha una pilastra adossada que suporta una petita cornisa i dos elements ornamentals, i a la part central allotja la imatge de Sant Feliu. Les façanes laterals són opaques, només trencades per l'aparició de les gàrgoles de la coberta. Tret de la principal, tota la resta de façanes estan rematades per un seguit de merlets esglaonats que donen unitat al conjunt. L'absis, amb algun arc cec en posició central, està reforçat a les arestes per quatre contraforts de nova construcció ben visibles des de la plaça. Finalment cal destacar la Capella del Santíssim, de la qual existia un projecte d'Antoni Gaudí que mai es va arribar a dur a terme, que fou construïda en darrera instància adossada al llarg de la façana sud-est, prop de la rectoria. Es tracta d'un volum de planta rectangular amb coberta a una sola vessant, d'estil neogòtic, amb un finestral amb vitralls i una imatge del Sagrat Cor. Una portalada adovellada d'arc de mig punt - traslladada de la portada de l'església amb les obres de la seva ampliació- comunica la nau central amb la capella.

Observacions:

En el Catàleg de patrimoni del POUM, la rectoria està inclosa a la fitxa de l'església, però aquí l'hem individualitzat en una fitxa pròpia per donar més rellevància a la seva descripció i visualització.

Història

Els primers documents que en fan referència a la primera església a Alella daten del segle X (any 993). Però l'actual església és obra del segle XV. La primera pedra es va col·locar el 9 de setembre de l'any 1454, finalitzant les obres l'any 1463, construïda sobre la primitiva església romànica dels segles XI i XII. Aquesta primera església corresponia a l'actual presbiteri i a les quatre capelles que li són més properes, i se'n conserva únicament l'estructura de les primeres capelles -on hi havia el transepte- i la base del campanar. Dos-cents anys més tard, a principis del segle XVII, l'església quedà petita, de manera que es decidí ampliar el recinte. Les obres d'ampliació es van realitzar des del 1611 fins l'any 1613. Fins al segle

XIX no hi tornaren a haver obres de reforma, que consistiren en la construcció de la Capella del Santíssim, i que foren realitzades l'any 1886, ocupant el carreró que hi havia entre l'església i la rectoria. La porta d'entrada a la capella és la mateixa del portal de l'església del segle XIV, que fou traslladada amb l'ampliació de 1613. El primer projecte de la capella fou dibuixat per Antoni Gaudí però mai es va arribar a materialitzar. Segons una inscripció gravada a les campanes, aquestes foren foses a Lima l'any 1772 i portades aquí per Manuel Amat, virrei del Perú.

Bibliografia

AJUNTAMENT D'ALELLA (2010). Catàleg patrimoni històric, artístic, cultural i mediambiental; dins el Pla d'Ordenació Urbanística Municipal d'Alella GALERA, Lluís i ARTÉS, Salvador (1975). Notes històriques de la parròquia de Sant Feliu d'Alella. Edita Josep Domingo i Elies. Alella. GRAUPERA i GRAUPERA, Joaquim. "Arquitectura Religiosa Preromànica i Romànica en el Baix Maresme". La Comarcal, edicions. Argentona, 2001. Volums 1 i 2.

